

Enstitüsü : Sosyal Bilimler

Anabilim Dalı : Özel Hukuk

Programı : Özel Hukuk

Tez Danışmanı : Doç. Dr. Hanife Öztürk Akkartal

Tez Türü ve Tarihi : Doktora – Ocak 2018

KISA ÖZET

MARKA HUKUKUNDA MUTLAK RET SEBEPLERİ

Sami Özgür Memişoğlu

Bu çalışmanın konusu marka hukukunda tescil engeli mahiyeti taşıyan mutlak ret sebeplerinin kapsamına, yorumuna ve uygulamasına yönelik sorunlardır. Hedef, mutlak ret sebeplerinin hukuki mahiyetinin incelenmesi ve uygulamada hangi esasların benimsenmesi gerektiğini araştırmaktır. Araştırma, mutlak ret sebeplerine yönelik olması gereken hukuk açısından önerilerde bulunmayı ve yeni tartışmalara yol açmayı amaçlamaktadır.

Çalışmada konunun uluslararası niteliği gereği, mukayeseli hukukta benimsenen yöntemlerden yararlanılmış, yabancı hukuk düzenlemeleri ve yargı kararlarına sıklıkla yer vermeye çalışılmıştır. Bunun yanı sıra, iç hukukun eski ve yeni düzenlemeleri ile Yargıtay kararları da metne işlenmiştir. Çalışma sürecinde mutlak ret sebebine dayalı tescil engellerinin uygulanma ve yorumunda ortaya çıkan sorunlar tanımlanmış; yabancı hukuk sistemlerinde benimsenen esaslar irdelenerek, çözüme yönelik incelemeler gerçekleştirilmiştir.

Çalışma, marka olabilecek işaret türlerine ve bunların sicilde temsil şartlarına, soyut ve somut ayırt edicilik kavramlarına, tanımlayıcı işaretler kapsamındaki jenerik ibareler ile coğrafi adlara, ayırt edilemeyecek derecede benzer markalara, münhasıran teknik zorunluluğun gereği olan işaretlerden oluşan markalara yönelik değerlendirme yönteminin, mülga 556 sayılı Marka KHK’da benimsenen yöntemden farklılaşması gerektiğini göstermektedir.

Çalışmada birlikte var olma (coexistence) sözleşmesinin SMK m.5/f.1/(ç) ve m.5/f.3 kapsamında yaratacağı çelişkiler gösterilmekte; egemenlik sembolleri ve uluslararası örgüt işaretleri ile dini sembolleri içeren markalara yönelik inceleme metodları önerilmekte; kamu düzeni ve genel ahlaka aykırılık ile ticari ifade özgürlüğü arasındaki ilişki de irdelenmektedir. Ayrıca çalışma, münhasıran mala asli değeri veren unsurlardan oluşan markalar ile coğrafi işaretleri içeren markalara ilişkin düzenlemeleri konu alan eleştiriler içermekte; alternatif düzenleme önerilerini içermektedir.

Anahtar Sözcükler: Marka Tescili, Mutlak Tescil Engelleri, Mutlak Ret Sebepleri, İşaret Türleri, Soyut/Somut Ayırt Edicilik, Mala Asli Değerini Veren İşaretler, Teknik Zorunluluğun Gereği Olan İşaretler, Doğal Yapıya Karşılık Gelen İşaretler, Egemenlik Sembolleri, Yanıltıcı Markalar, Kamu Düzenine ve Genel Ahlaka Aykırı Markalar, Dini Semboller, Kullanım Yoluyla Ayırt Edicilik Kazanma, Tanımlayıcı İşaretler, Birlikte Var Olma Sözleşmesi, Karıştırılma İhtimali, Hükümsüzlük, Coğrafi İşaretler.

University : Istanbul Kültür University
Institute : Institute of Social Sciences
Department : Private Law
Programme : Private Law
Supervisor : Assoc. Prof. Hanife Öztürk Akkartal
Degree Awarded and Date : PhD – January 2018

ABSTRACT

ABSOLUTE GROUNDS OF REFUSAL IN TRADEMARK LAW

Sami Özgür Memişoğlu

The subject of this study is the scope, interpretation and application of the absolute grounds of refusals which constitute main registration barriers in trademark law. The objective is to analyze the legal character of the absolute grounds of refusal and investigate which principles should be adopted in practice. The research aims to make “*de lege feranda*” proposals in terms of absolute grounds of refusal and lead to new discussions.

In accordance with the international character of the subject, the study includes methods adopted in the comparative law as well as foreign legal regulations and judicial decisions. In addition, the old and new regulations of domestic law and decisions of the Court of Cassation have been drafted. In the study, problems that arise in the implementation and interpretation of the registration barriers based on the absolute grounds of refusal are defined. Furthermore, the principles adopted in the foreign legal systems are examined and comparative solutions are analyzed.

The study makes multiple comparisons between the repealed Decree Law no.556 and the new Industrial Property Law (IPL). Depending on these comparisons, the study indicates that different evaluation methods should be adopted especially on the subjects such as trademark types and representation requirements, abstract and concrete distinctiveness, genericness and likelihood of confusion.

The study shows possible contradictions which may emanate from the coexistence agreements set forth under art.5/1/(c) and art. 5/3 of IPL. Furthermore, it proposes different methods of examination to be used during the assessment of absolute grounds of refusal with respect to signs of sovereignty, signs of the international organizations and religious symbols. The relationship between the barriers of public order/principles of morality and commercial freedom of expression is also examined in this respect. In addition, the study includes criticisms on the essential value concept and registration barrier regarding the geographical indications by suggesting alternative regulatory provisions.

Key Words: Trademark Registration, Absolute Grounds of Refusal, Registrable Sign Types, Abstract/ Concrete Distinctiveness, Essential Value Doctrine, Technical Necessities, Sovereignty Symbols, Misleading Trademarks, Accepted Morality Standards, Public Order, Religious Symbols, Acquired Distinctiveness, Trademark Use, Descriptive Signs, Coexistence Agreements, Likelihood of Confusion, Invalidity, Geographical Signs.